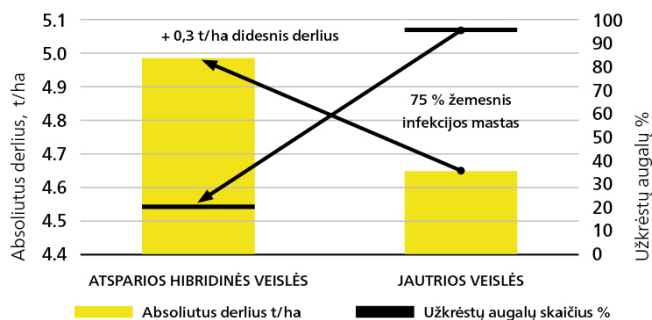

Nebijokite TuYV viruso!

Ropių geltos virusas (TuYV) neseniai buvo paskelbtas kaip naujas iššūkis rapsų augintojams. Vsggi, TuYV virusas nėra naujas reiškinys ir jau yra žinomas ES žeminių rapsų augintojams.

Vegetacijos eigoje, prisidėjus permainingoms orų sąlygoms (šiltas ir ilgas ruduo 2020 m.), užsikrėtimas šiuo virusu gali pastebimai sulėtinti augimą ir lemti mažesnį sėklų derlių bei prastesnius kokybinių parametrų rezultatus (aliejingumas, gliukozinolatai).

VIDUTINIS DERLIUS TRIJOSE BANDYMŲ STOTYSE 2017 IR 2018 M. PRANCŪZIJOJE

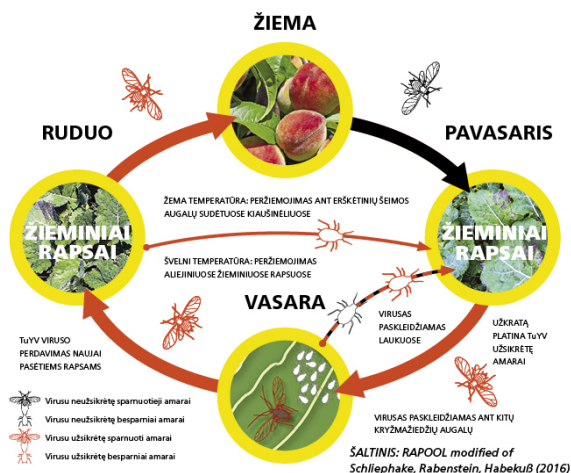

ŠALTINIS: comprendre la jaunisse du colza (TuYV) et le cycle infectieux; Terres Inovia & INRA 2019.

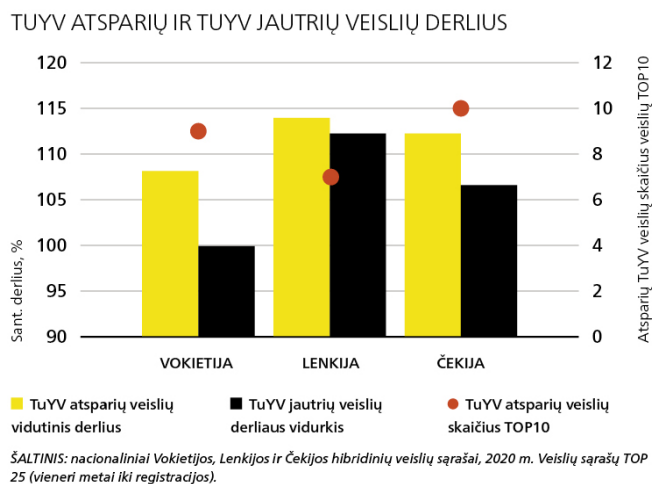
Aukščiau pateikiamame grafike parodyta, kad šiam virusui atsparios hibridinės veislės gali užtikrinti didesnę derlingumą ir yra mažiau pažeistos viruso nei virusui jautrios veislės. Atsparios hibridinės veislės pajėgia sulėtinti infekcijos intensyvumą, todėl virusas negali plisti taip pat sparčiai kaip atsparumo ropių geltos virusui neturinčiose hibridinėse veislėse. Būtent todėl, net ir tada, kai virusu užsikrečia atsparios hibridinės veislės, šis faktas neįtakoja derliaus potencialo. Be to, virusas negali taip sparčiai išplisti laukuose. Užsikrėtus TuYV virusu, pasireiškia tokie būdingi požymiai, kaip: nuraudę lapų pakraščiai, stebimi laukuose jau nuo rudens pradžios, tačiau taip pat matomi ir ankstyvą pavasarį. TuYV virusą perneša amarai. Virusui būdingi simptomai ant lapų paprastai išryškėja nuo lapkričio vidurio iki vasario mėn. pabaigos. Tačiau šis simptomas pats savaime dar nėra akivaizdus užsikrėtimo virusu rodiklis ir kartais gali būti supainiotas su, pavyzdžiui, maistinių medžiagų trūkumo arba abiotinio streso sukeltais požymiais. Tik laboratorijose atliekamas ELISA testas gali pateikti vienareikšmišką atsakymą. Pastaraisiais metais atlikti tyrimai (Schaardt, 2006 m.) rodo, kad rapsų užsikrėtimas virusu nėra nauja problema – pastaraisiais metais ji yra vis

dažniau stebima žeminių rapsų laukuose. Kai kurie veiksniai (klimato kaita, sėklų beicavimo neonikotinoidais draudimas ir pan.) pa staraisiais metais lėmė dažniau stebimą žeminių aliejinių rapsų laukų užsikrėtimą virusu.

Nebijokite TuYV viruso!

Dabartinėmis sąlygomis jau yra sprendimas kaip kovoti su virusu: auginti virusą toleruojančias arba jam atsparias veisles. TuYV atsparias veisles pirmą kartą rinkoje pasiūlė RAPOOL 2017 m. ir nuo to laiko dauguma naujai išvestų RAPOOL hibridinių veislių pasižymi atsparumu šiam virusui. 2020 m. Vokietijos, Čekijos ir Lenkijos nacionaliniuose veislių bandymuose, pačių perspektyviausių veislių TOP 25 (vieneri metai iki registracijos) akivaizdžiai atpažįstamas derlingumo skirtumas tarp TuYV atsparių ir tradicinių hibridinių veislių. Be to, didžioji dalis RAPOOL naujai registruotų hibridinių veislių Baltijos šalyse 2020 m. turi atsparumą TuYV virusui, pavyzdžiui: DYNAMIC, DOMINATOR ir PRINCE.

RAPOOL ši „problema“ nėra nauja, greičiau ji yra laiko ir tyrimų metu išbandytas selekcijos uždavinys. Atvirame veislių bandymų lauke veislės auga natūraliomis atitinkamų metų streso sąlygomis, ir tik stipriausios iš jų yra atrenkamos selekcijai. Stebėjimai veislių bandymų laukuose: kairėje pusėje: stiprus vystymasis, dešinėje pusėje: įprastinis vystymasis rudenį.

Nebijokite TuYV viruso!

ŠALTINIS: RAPOOL privatūs veislių bandymai, 2020 m.

Tik su geriausiomis ir ištvermingiausiomis veislėmis vykdomi tolimesni bandymai, ir tik tokios veislės gali įrodyti savo pranašumą neutraliuose oficialiuose bandymuose net ir užkrėtus jas virusu.

Taip pat atpažįstame energingesnį TuYV virusui atsparių hibridų vystymąsi.

Dėl stipraus vystymosi rudenį tiek virš dirvos, tiek giliai dirvoje (šaknų zona), hibridai pasižymi geresniu žemkentiškumu, atsparumu sausrui ir labai geru azoto trąšų įsisavinimu. Tai atsispindi ir oficialių bandymų rezultatuose.

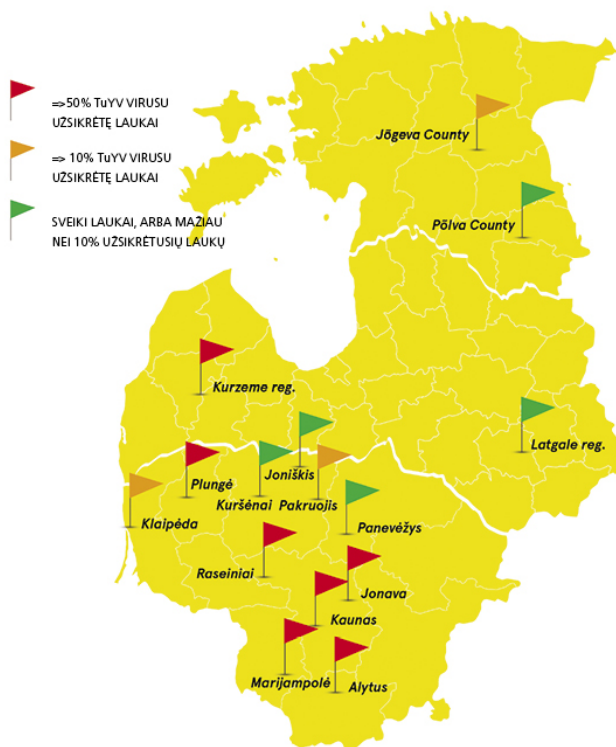
KODĖL APIE TAI KALBAME?

Norėdama įvertinti užsikrėtimo TuYV virusu mastą Baltijos šalyse, RAPOOL atstovybė Baltijos šalyse drauge su RAPOOL atstovaujama selekcininku

DSV atliko užsikrėtimo TuYV virusu stebėseną Baltijos šalių laukuose 2020 m. rudenį. Tyrimo rezultatai pateikti žemėlapyje.

Nebijokite TuYV viruso!

TUYV VIRUSO PAPLITIMO MASTAS ŽIEMINIŲ RAPSŲ PASĖLIUOSE BALTIJOS ŠALYSE 2020 M. RUDENĮ

ŠALTINIS: RAPOOL TuYV stebėseną, 2020 m. ruduo.

Ypač Lietuvoje pastebimas labai aukštas užsikrėtimo mastas, siekiantis iki 90 % žieminių aliejinių rapsų laukuose. Aptikus TuYV virusą amarų populiacijoje darytina prielaida, kad apytikriai 70 % visos amarų populiacijos yra šio viruso pernešėjai. Tokia prielaida daroma remiantis mokslininkų stebėjimais kitose Europos šalyse, kuriose TuYV yra tapusi rimtesne problema. Šie rezultatai rodo, kad virusas jau atkeliavo į Baltijos šalis ir ateityje plės dar labiau, šiauriniuose kraštuose įsigalint klimato kaitos sąlygotam ilgesniam ir šiltesniam rudeniiui, kokį turėjome 2019 ir 2020 m.

RAPOOL pasirengę kovai su TuYV!

Jeanne Geißler,
RAPOOL produktų vadovė, atsakinga už tarptautinę plėtrą